

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

15 februari 2000

ONTWERP VAN DECREET

houdende goedkeuring van de Euro-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en de staat Israël anderzijds, met de bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, de protocollen 1 tot 5, en de slotakte, ondertekend in Brussel op 20 november 1995

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Patrick Hostekint**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Luc Van den Brande.

Vaste leden :

de heren Freddy Sarens, Walter Vandenbossche, Luc Van den Brande, Johan Weyts ;

de heren Louis Bril, Peter Gysbrechts, Jacques Laverge, Stefaan Platteau ;

de heren Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete, Miel Verrijken ;

mevrouw Lisette Croes, de heer Patrick Hostekint ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Paul Van Grembergen.

Plaatsvervangers :

mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Erik Matthijs, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Jef Van Looy ;

de heren Julien Demeulenaere, Didier Ramoudt, Marc van den Abeelen, Paul Wille ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Pieter Huybrechts, Luk Van Nieuwenhuysen ;

de heren Marcel Logist, Jacques Timmermans ;

de heer Eloi Glorieux ;

mevrouw Simonne Janssens-Vanoppen.

Zie :

168 (1999-2000)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

INHOUD

Blz.

I.	INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER PATRICK DEWAELE, MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN, BEGROTING, BUITENLANDS BELEID EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN	4
I.1	Algemene context	4
I.2	De inhoud van de overeenkomst	5
I.3	Israël en de beleidsnota Het Vlaams Buitenlands Beleid 1999-2004	5
I.4	Het R&D-akkoord Vlaanderen-Israël	5
I.5	Het cultureel akkoord België-Israël	6
II.	BESPREKING	6
III.	STEMMINGEN	7
III.1	Artikelsgewijze stemming	7
III.2	Eindstemming	7

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden werd op datum van 3 februari 2000 het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de Euro-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en de staat Israël anderzijds, met de bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, de protocollen 1 tot 5, en de slotakte, ondertekend in Brussel op 20 november 1995 unaniem goedgekeurd. De minister-president verstrekke dienaangaande een algemene toelichting op de commissiebijeenkomst van donderdag 27 januari 2000. Teneinde zich grondig te informeren over de actuele stand van zaken in het vredesproces in het Midden-Oosten, organiseerde de commissie twee hoorzittingen, respectievelijk met de heer Shaul Amor, ambassadeur van Israël in België¹, en met de heer Shawki Armali, Palestijns algemeen afgevaardigde in België en bij de Europese Unie². Deze hoorzittingen gingen door op 20 januari 2000 (hoorzitting met de heer Amor) en 3 februari 2000 (hoorzitting met de heer Armali). De tijdens de hoorzittingen door de commissieleden geformuleerde vragen, opmerkingen en bedenkingen gelden in deze meteen ook als het besprekingscorpus bij het ontwerpdecreet. Tegelijk met de goedkeuring van het ontwerp van decreet werd ook een begeleidend voorstel van resolutie ingediend waarin een aantal randvoorwaarden voor deze goedkeuring worden geschetst³.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER PATRICK DEWAELE, MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN, BEGROTING, BUITENLANDS BELEID EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

I.1 Algemene context

De minister-president opent zijn uiteenzetting met een schets van de algemene context waarbinnen dit Euromediterraan akkoord met Israël dient gesitueerd te worden. De Euromediterrane associatie-overeenkomst in kwestie werd op 20 november 1995 in Brussel ondertekend en past in de ambitieuze plannen van de Europese Unie om met de landen rond de Middellandse Zee een Euro-Mediterraan partnerschap uit te bouwen, zoals deze gestalte kregen op de Euro-Mediterrane topconferentie van Barcelona (27-28 november 1995)⁴. Een van de streefdoelen is de creatie van een vrijhandelszone.

De EU wil deze associatie-akkoorden overigens niet tot economische doelstellingen beperken, maar heeft ook bepalingen opgenomen over onder meer politieke dialoog, culturele samenwerking en mensenrechten.

In België moeten zowel het federale parlement als de regionale parlementen deze associatie-akkoorden goedkeuren, omdat ze bepalingen bevatten die onder de bevoegdheid van de gemeenschappen en de gewesten vallen. In ons land is de ratificatieprocedure op vandaag enkel nog lopende in de federale Kamer van Volksvertegenwoordigers en in het Vlaams Parlement.

1 Hoorzitting met de heer Shaul Amor, ambassadeur van Israël in België, over de huidige stand van het vredesproces in het Midden-Oosten - Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden uitgebracht door de heer Patrick Hostekint, *Parl. St. Vl. Parl.* 1999-2000, nr. 198/1.

2 Hoorzitting met de heer Shawki Armali, Palestijns algemeen afgevaardigde, over de huidige stand van het vredesproces in het Midden-Oosten - Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden uitgebracht door de heer Patrick Hostekint, *Parl. St. Vl. Parl.* 1999-2000, nr. 207/1.

3 Voorstel van resolutie van mevrouw Lisette Croes en de heer Patrick Hostekint c.s. betreffende de goedkeuring van het EU-associatieverdrag met Israël, *Parl. St. Vl. Parl.* 1999-2000, nr. 190/1.

4 De Euro-Mediterrane conferentie van ministers van buitenlandse zaken die op 27 en 28 november 1995 werd gehouden in Barcelona, vormt het vertrekpunt van het zogenaamde Euro-Mediterraan Partnerschap (ook wel eens het Barcelona-proces genoemd). Het betreft hier een breed kader van politieke, economische en sociale betrekkingen tussen de 15 lidstaten van de EU en 12 partners uit het zuidelijke Middellandse Zeegebied (Algerije, Cyprus, Egypte, Israël, Jordanië, Libanon, Malta, Marokko, de Palestijnse Autoriteit, Syrië, Tunesië en Turkije).

Ons land en Frankrijk zijn daarmee de laatste lidstaten van de EU waar deze procedure nog niet is afgerond. De motivatie voor de blokkering van de ratificatie was gelegen in de onvrede met de politiek van de vorige regering in Israël. Premier Netanyahu kreeg de schuld voor de blokkering van de onderhandelingen met de Palestijnen. Na de ondertekening van de akkoorden van Wye River leek de ratificatie opnieuw even in zicht te komen. Maar omdat de regering Netanyahu het vredesproces bleef hinderen, stelde ook Vlaanderen het ratificatieproces verder uit.

Het aantreden van de nieuwe Israëlische regering na de verkiezingen in mei vorig jaar, bracht de ratificatie terug op de agenda. Premier Ehud Barak hervatte de dialoog. De – overigens nog steeds moeizame – uitvoering van de akkoorden van Wye River en de start van de onderhandelingen over een definitieve vredesregeling waren voldoende redenen om de blokkering op te heffen. Ook de Parlementaire Vereniging voor Euro-Arabische Samenwerking, die vroeger steeds geijverd heeft tegen de ratificatie, oordeelde dat er geen redenen meer zijn voor een blokkering. Door het akkoord wordt de politieke dialoog met de EU geïnstitutionaliseerd.

De Vlaamse regering hechtte op 10 december 1999 dan ook haar goedkeuring aan het ontwerpdecreet houdende goedkeuring van deze associatie-overeenkomst.

I.2 De inhoud van de overeenkomst

De voornaamste beginselen van de overeenkomst zijn zes in getal :

- een regelmatige politieke dialoog ;
- de uitbreiding van de vrijhandelszone ;
- een verbintenis om de stand van zaken op het stuk van de handel in landbouwproducten met ingang van 1 januari 2000 opnieuw te bekijken om, overeenkomstig de algemene doelstellingen ter zake van geleidelijke liberalisering van deze handel, nieuwe wederzijdse concessies vast te leggen ;
- de overeenkomst bevat bepalingen betreffende de vrijheid van vestiging, de liberalisering van de dienstverlening, het vrije kapitaalverkeer en de mededingingsvoorschriften ;

– de economische samenwerking zal op een zo breed mogelijke basis worden versterkt op alle gebieden die de betrekkingen tussen beide partijen aanbelangen en ze zal aanleiding geven tot een regelmatige dialoog ;

– samenwerking op sociaal gebied : deze zal worden ten uitvoer gebracht via een regelmatige dialoog over alle sociale vraagstukken die voor de partijen van wederzijds belang zijn ; aansluitend op deze dialoog volgt een culturele samenwerking.

I.3 Israël en de beleidsnota Het Vlaams Buitenlands Beleid 1999-2004

De minister-president laat opmerken dat we in de beleidsnota onder meer kunnen lezen : "Vlaanderen heeft gemeenschappelijke belangen en interesses met Israël, waardoor de samenwerking met dit land zal worden uitgebreid en verstevigd"⁵. Ook zal worden nagegaan in welke mate Vlaanderen een actieve bijdrage kan leveren tot de verbetering van de relaties tussen Israël en Palestina.

De Vlaamse regering wenst dus inderdaad een evenwichtige politiek te voeren ten opzichte van het Midden-Oosten, waarbij belang wordt gehecht aan het nastreven van goede betrekkingen met zowel de Israëli's als de Palestijnen. Vlaanderen participeert ook op dit ogenblik, in multilateraal verband, reeds aan verschillende projecten in Palestina. Zo onder meer – in samenwerking met de Internationale Arbeidsorganisatie – in een opleidingsproject inzake de organisatie en het beheer van vakbonden op de Westelijke Jordaanoever en in de Gazastrook. En in "Bethlehem 2000", een project waarbij – in samenwerking met de UNESCO – een historisch gebouw wordt omgebouwd tot een kinderbibliotheek.

I.4 Het R&D-akkoord Vlaanderen-Israël

Op 22 december 1999 hechtte de Vlaamse regering haar goedkeuring aan het ontwerp van akkoord tussen de regering van de staat Israël en de Vlaamse regering inzake de samenwerking op het gebied van onderzoek en ontwikkeling in de industrie.

⁵ Beleidsnota Het Vlaams Buitenlands Beleid 1999-2004, *Parl. St.* VI. Parl. 1999-2000, nr. 163/1, p. 32.

In het kader van die overeenkomst zullen projecten worden gesteund die gemeenschappelijk worden ingediend door bedrijven uit Israël en Vlaanderen. De doelstellingen van de samenwerking zijn onder meer :

- het bevorderen en ondersteunen van industriële onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten met civiele toepassingen, die gemeenschappelijk worden uitgevoerd door ten minste één Israëliisch en ten minste één Vlaams bedrijf tot wederzijds voordeel van de partijen ;
- het identificeren van potentiële projecten en contractanten in Vlaanderen en Israël ;
- het met elkaar in contact brengen van dergelijke potentiële contractanten.

1.5 Het cultureel akkoord België-Israël

De minister-president laat opmerken dat het laatste Vlaams-Israëliisch samenwerkingsprogramma, opgesteld ter invulling van het cultureel akkoord met Israël, in 1997 is verstreken. Het werd tot op heden nog niet vernieuwd. Vlaanderen wou immers ook langs deze weg duidelijk maken de door de vorige Israëliische regering gevoerde politiek inzake het vredesproces in genen dele te kunnen onderschrijven.

Nieuwe Vlaamse voorstellen op het vlak van onderwijs, kunst en cultuur, jeugdwerk en sport werden ondertussen reeds medio 1999 aan de – nieuwe – Israëliische partner bezorgd. De administratie ontving tot op heden echter nog geen tegenvoorstellen van Israëliische zijde. Deze zouden echter wel verder op het jaar worden bezorgd. In afwachting daarvan vraagt de Israëliische partner het reeds verstreken samenwerkingsprogramma stilzwijgend met nog een zestal maanden te willen verlengen.

In het licht van al deze gegevens vraagt de minister-president dan ook de goedkeuring van het voorliggende ontwerp van decreet.

II. BESPREKING

De heer Paul Van Grembergen bevestigt dat de VU&ID-fractie het voorliggende verdrag zal goedkeuren. Wel vraagt hij blijvende aandacht voor de

positie van de in Israël levende, en soms zelfs de Israëliische nationaliteit hebbende, Palestijnen. Uit de door de Palestijnse algemeen afgevaardigde verschaft toelichting mocht immers duidelijk blijken dat zij noch in feite, noch in rechte volledig gelijk zijn aan de Israëli's van joodse afkomst.

De heer Patrick Hostekint wenst zijn tussenkomst in de bespreking insgelijks te beperken tot een explicite van zijn stemgedrag. Ook de SP-fractie zal deze associatie-overeenkomst goedkeuren, weze het dat ze aan haar goedkeuring een aantal voorwaarden heeft verbonden die vervat liggen in het door hem en mevrouw Lisette Croes ingediende voorstel van resolutie betreffende de goedkeuring van het EU-associatieverdrag met Israël (cf. supra), dat overigens werd mede-ondertekend door alle democratische politieke fracties. De voorwaarden in kwestie slaan meer in het bijzonder op de eis tot eerbiediging van de mensenrechten, de bevordering – via politieke dialoog – van het Israëliisch-Palestijns vredesproces en een jaarlijkse voortgangsrapportage aan het Vlaams Parlement.

De heer Johan Weyts zegt de steun van de CVP-fractie toe voor de goedkeuring van de Euromediterrane overeenkomst met Israël. Ook laat hij opmerken dat hij het op prijs zou stellen mocht het zojuist genoemde voorstel van resolutie in de plenaire vergadering samen met het ontwerp van decreet kunnen behandeld worden. Een gelijktijdige behandeling komt hem – gezien de inhoud en de aard van het voorstel van resolutie – als de meest logische piste voor.

De heer Jacques Laverge verklaart dat de VLD-fractie het akkoord zal goedkeuren, omdat het zijns inziens een goede basis vormt voor een verbetering van de dialoog tussen alle betrokken partijen. Ook hij wijst er daarbij op dat deze goedkeuring moet bekeken worden in het licht van de in het begeleidende voorstel van resolutie opgesomde voorwaarden. Het ontwerp van decreet en het voorstel van resolutie dienen derhalve gekoppeld behandeld te worden. Dat voorstel van resolutie is dan ook geen gratis gegeven. De Vlaamse regering moet de in het voorstel van resolutie opgesomde punten ter harte nemen, en moet op Europees niveau de nodige stappen zetten om de Unie een grotere politieke rol te laten spelen in het vredesproces in het Midden-Oosten. Het kan niet zijn dat de EU wel de grootste financiële donor is, maar desalniettemin politiek niet meespeelt op het terrein. Een grotere Europese betrokkenheid in de Midden-Oostenregio is een absolute noodzaak.

Terzake is dan ook een initiërende rol weggelegd voor Vlaanderen.

Namens de Agalev-fractie verklaart ook de heer Frans Ramon zich te kunnen terugvinden in de voorliggende overeenkomst. Vanuit de blijvende aandacht van Agalev voor democratie en mensenrechten kan ook het begeleidende voorstel van resolutie ten volle zijn goedkeuring wegdragen. Ten einde het belang van die twee elementen te benadrukken, komt het ook hem daarenboven logisch voor dat men over het voorstel van resolutie zou stemmen vóór het ontwerp van decreet.

De heer Karim Van Overmeire stelt dat ook de Vlaams Blok-fractie de Euromediterrane overeenkomst met Israël zal goedkeuren. Voor wat het voorstel van resolutie betreft, kan hij enkel akte nemen van het initiatief, aangezien zijn fractie niet in de gelegenheid werd gesteld om het mee te ondertekenen. Ook hij is overigens de mening toegedaan dat de logica gebiedt dat de stemming over het voorstel van resolutie zou voorafgaan aan de stemming over het ontwerp van decreet tot goedkeuring van het verdrag. Het resolutievoorstel houdt immers duidelijk een zekere conditionaliteit in terzake de verdragsgoedkeuring.

III. STEMMINGEN

III.1 Artikelsgewijze stemming

Artikel 1

Ter stemming gelegd wordt het eerste artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimitéit van 11 stemmen.

Artikel 2

Ter stemming gelegd wordt het tweede artikel van het ontwerp van decreet eveneens aangenomen bij unanimitéit van 11 stemmen.

III.2 Eindstemming

In zijn geheel ter stemming gelegd, wordt het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de Euro-mediterrane overeenkomst waarbij een asso-

ciatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en de staat Israël anderzijds, met de bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, de protocollen 1 tot 5, en de slotakte, ondertekend in Brussel op 20 november 1995, ten slotte eveneens aangenomen bij unanimitéit van 11 stemmen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Patrick HOSTEKINT Luc VAN DEN BRANDE
